

**SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI POWIATOWEGO PROGRAMU
OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO
NA LATA 2018-2022**

OKRES REALIZACJI PROGRAMU – ROK 2022

Podstawa prawna realizacji programu:

Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r.
o ochronie zdrowia psychicznego
(Dz. U. z 2022 r. poz. 2123) oraz
Rozporządzenie Rady Ministrów
z dnia 8 lutego 2017 r. w sprawie
Narodowego Programu Ochrony
Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022
(Dz. U. z 2017 r. poz. 458)

Grodzisk Mazowiecki, 28 kwietnia 2023

Autorzy opracowania:
Agnieszka Skoneczna
Inspektor w Samodzielnym Stanowisku
Promocji Zdrowia i Sportu
w Starostwie Powiatu Grodziskiego
przy współpracy
Członków Zespołu Koordynującego
Realizację Powiatowego Programu
Ochrony Zdrowia Psychicznego

I. Wprowadzenie.

Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t. j.: Dz. U. z 2022 r. poz. 2123) nakłada na organy administracji rządowej i samorządowej oraz instytucje do tego powołane, obowiązek zapewnienia ochrony zdrowia psychicznego.

Wobec powyższego uchwałą Nr 314/XLIII/18 Rady Powiatu Grodziskiego z dnia 27 lutego 2018 r. przyjęto **Powiatowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2018 - 2022.**

Zadania realizowane w ramach ochrony zdrowia psychicznego określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 lutego 2017 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022 (Dz. U. z 2017 r. poz. 458) i dotyczą one w szczególności:

- 1) promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym;
- 2) zapewnienia osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym;
- 3) kształtowania wobec osób z zaburzeniami psychicznymi właściwych postaw społecznych, a zwłaszcza zrozumienia, tolerancji, życzliwości, a także przeciwdziałania ich dyskryminacji.

Wymienione wyżej zadania powinny być realizowane poprzez działania określone w Narodowym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego, a uczestnikami tychże zadań mogą być również m. in.: organizacje społeczne, stowarzyszenia, fundacje, samorządy zawodowe, kościoły i inne związki wyznaniowe, grupy samopomocy pacjentów i ich rodzin, a także różnorodne podmioty, które zakresem swej działalności wpisują się w cele i zadania Programu.

Baza podmiotów z obszaru Powiatu Grodziskiego uczestniczących w prowadzeniu działań objętych Narodowym Programem Ochrony Zdrowia Psychicznego jest systematycznie aktualizowana, dzięki czemu spełnia funkcję wsparcia i opieki nad osobami z zaburzeniami psychicznymi.

W skład bazy podmiotów Powiatu Grodziskiego realizujących zadania Programu wchodzi:

1. Poradnia Zdrowia Psychicznego w Grodzisku Mazowieckim;
2. Poradnia Leczenia Uzależnień w Grodzisku Mazowieckim;
3. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Grodzisku Mazowieckim;
4. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Mazowieckim;
5. Warsztaty Terapii Zajęciowej:
 - przy Stowarzyszeniu na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „MALWA PLUS” w Grodzisku Mazowieckim (dodatkowo również „Zajęcia Klubowe w WTZ”),
 - przy Domu Rehabilitacyjno-Opiekuńczym Katolickiego Stowarzyszenia Niepełnosprawnych Archidiecezji Warszawskiej w Milanówku;
6. Środowiskowy Dom Samopomocy Katolickiego Stowarzyszenia Niepełnosprawnych Archidiecezji Warszawskiej w Podkowie Leśnej;
7. Domy Pomocy Społecznej:
 - DPS dla Osób Starszych w Izdebnie Kościelnym, z filią w Grodzisku Mazowieckim,
 - Dom Rehabilitacyjno-Opiekuńczy Katolickiego Stowarzyszenia Niepełnosprawnych Archidiecezji Warszawskiej w Milanówku.

8. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Grodzisku Mazowieckim;
9. Ośrodki Pomocy Społecznej:
 - OPS w Grodzisku Mazowieckim,
 - Centrum Usług Społecznych (CUS) w Milanówku,
 - OPS w Podkowie Leśnej,
 - Centrum Usług Społecznych (CUS) w Żabiej Woli,
 - Gminny OPS w Baranowie,
 - Gminny OPS w Jaktorowie;
10. Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Mazowieckim;
11. Zespół Szkół Specjalnych im. H. Szczerkowskiego w Grodzisku Mazowieckim z Zespołem Wczesnego Wspomagania Rozwoju i Wiodącym Ośrodkiem Koordynacyjno-Rehabilitacyjno-Opiekuńczym w Powiecie Grodziskim;
12. Inne placówki:
 - niepubliczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne,
 - gabinety terapii,
 - niepubliczne przychodnie specjalistyczne,
 - przedszkola i szkoły z oddziałami integracyjnymi,
 - stowarzyszenia i fundacje.

Na terenie Powiatu Grodziskiego funkcjonuje również szereg prywatnych gabinetów lekarzy psychiatrów i psychologów.

Powiat Grodziski nie dysponuje stacjonarnymi zakładami psychiatrycznej opieki zdrowotnej, korzysta w tym zakresie z zaplecza funkcjonującego na terenie województwa mazowieckiego, głównie w Powiecie Pruszkowskim.

II. Realizacja zadań Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w roku 2022.

L.p.	Zadania do realizacji	Realizacja
I. CEL STRATEGICZNY: Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej opieki adekwatnej do ich potrzeb.		
Cel szczegółowy: 1. Upowszechnienie środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej.		
1.	Opracowanie lokalnego programu zwiększenia dostępności oraz zmniejszenia nierówności w dostępie do różnych form środowiskowej psychiatrycznej opieki zdrowotnej, w tym rozwoju CZP oraz placówek psychiatrycznej opieki zdrowotnej dla dzieci i młodzieży w powiecie lub gminie.	Podjęmowano szereg działań ukierunkowanych na utworzenie Poradni Zdrowia Psychicznego dla dzieci i młodzieży. Ostatecznie ze względu na brak lekarzy psychiatrów dziecięcych, gotowych do podjęcia pracy w tego typu placówce, jak też w związku z trwającą w Polsce od marca 2020 r. pandemią COVID-19, realizacja przedmiotowego zadania wydłuża się w czasie. W 2019 roku, pismem z dnia 15.01.2019 r., NFZ informował Starostę Grodziskiego o planowanym przeprowadzaniu postępowań konkursowych poprzedzających zawarcie umów o realizację świadczeń opieki zdrowotnej w zakresie środowiskowej opieki psychiatrycznej i psychologicznej dla dzieci i młodzieży (na I poziomie referencyjnym).

L.p.	Zadania do realizacji	Realizacja
		<p>Określano wówczas przewidywany termin obowiązywania umów na dzień 01.04.2019 r. Niestety nie udało się zrealizować zadania, dotyczącego zatrudnienia psychiatry dziecięcego, ponieważ SPS Szpital Zachodni w Grodzisku Mazowieckim oraz placówki POZ, do których rozesłane zostały pisma Starosty Grodziskiego informujące o podejmowanych przez NFZ procedurach – nie przystąpiły do konkursu NFZ, z uwagi na brak możliwości spełnienia przedstawionych wymagań formalnych. W okresie od maja 2019 r. do lutego 2020 r. prowadzona była korespondencja z Dyrektorem SPS Szpitala Zachodniego w Grodzisku Mazowieckim, jak również z Dyrektorem Mazowieckiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ, dotycząca ustalenia możliwości podjęcia przez Szpital Zachodni nowej działalności w zakresie ambulatoryjnych świadczeń dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi, jednakże w związku z rozwijającą się w Polsce od marca 2020 roku pandemią, działania w tym zakresie zostały zawieszono.</p> <p>Mimo pandemii, zarówno w 2020 jak i w 2021 roku Przewodniczący Zespołu Koordynującego Realizację Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w Powiecie Grodziskim, Pan Krzysztof Markowski, starał się nawiązać kontakt z Mazowieckim Specjalistycznym Centrum Zdrowia w Pruszkowie-Tworkach – w celu ustalenia potencjalnych możliwości uzyskania wsparcia w procesie zatrudnienia psychologa dziecięcego dla Powiatu Grodziskiego lub uzgodnienia kierunku dalszych działań, jakie Powiat Grodziski zmuszony będzie podjąć dla osiągnięcia celu.</p> <p>Z powodu zmiany na stanowisku dyrektora Szpitala w Pruszkowie-Tworkach, jak również problemów kadrowych, z jakimi boryka się placówka – możliwość nawiązania współpracy w zakresie udzielenia wsparcia kadrowego na potrzeby Powiatu Grodziskiego była dotychczas bardzo ograniczona i praktycznie nieosiągalna.</p> <p>W 2022 r. kontynuowano zapoczątkowane działania w kierunku znalezienia rozwiązania, jednak nie przyniosły one konkretnych rozstrzygnięć. Mimo wygaszania się pandemii, sytuacja na rynku pracy w zakresie świadczenia psychiatrycznej opieki zdrowotnej dla dzieci i młodzieży nie uległa poprawie, a wg statystyk – wręcz się pogorszyła.</p> <p>Od końca IV kwartału 2022 r., zadania o ww. charakterze realizuje na terenie Powiatu Grodziskiego – niepubliczna placówka o nazwie: Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży w Grodzisku Mazowieckim (tj. podmiot prywatny powstały z inicjatywy SPZOZ Tarczyńskiego Centrum Medycznego w Tarczynie, świadczący bezpłatne usługi w ramach umów z NFZ).</p> <p>Sprawa jest w toku. Dotychczasowe działania podejmowane przez Powiat Grodziski będą kontynuowane.</p> <p>Według stanu na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania brak dodatkowych danych.</p>

L.p.	Zadania do realizacji	Realizacja
2.	Utworzenie CZP zgodnie z zasadami organizacyjnymi zawartymi w rozdziale 4 Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego.	<p>Ze względu na dwuletni okres utrzymującej się pandemii COVID-19, zadanie to realizowane będzie w kolejnych latach.</p> <p>W latach 2021 i 2022 podejmowano rozmowy nt. realizacji projektu powołania Drugiego Centrum Zdrowia Psychicznego MSCZ (Mazowieckiego Specjalistycznego Centrum Zdrowia), którego obszar działania miał objąć teren Powiatu Grodziskiego z miastami: Grodzisk Mazowiecki i Milanówek oraz gminami: Grodzisk Mazowiecki, Baranów, Jaktorów, Żabia Wola. Siedzibę nowopowstającej placówki planowano zlokalizować w Grodzisku Mazowieckim, gdzie miały się mieścić: Punkt Zgłoszeniowo-Koordynacyjny oraz Poradnia Zdrowia Psychicznego.</p> <p>W dotychczasowym MSCZ w Pruszkowie planowano prowadzić: Izbę Przyjęć, Oddział Dzienny, a także Oddział Psychiatryczny Całodobowy, natomiast w Milanówku – otworzyć drugi Punkt Zgłoszeniowo-Koordynacyjny (na kształt Punktu powstałego w Grodzisku Mazowieckim).</p> <p>W tej sprawie planowano zawrzeć stosowne porozumienie pomiędzy Poradnią Zdrowia Psychicznego w Grodzisku Mazowieckim, a Specjalistycznym Centrum Zdrowia w Pruszkowie-Tworkach.</p> <p>Ostatecznie w końcu 2022 r. rozpoczęła działalność niepubliczna placówka o nazwie: Centrum Zdrowia Psychicznego II (Mazowieckie Specjalistyczne Centrum Zdrowia) w Grodzisku Mazowieckim – z Punktem Zgłoszeniowo Koordynacyjnym, Poradnią Zdrowia Psychicznego, Psychiatrycznym Zespołem Leczenia Środowiskowego.</p> <p>Według stanu na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania, Powiat Grodziski nie podpisał dotąd porozumienia o współpracy z ww. podmiotem.</p>
<p>Cel szczegółowy: 2. Upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego.</p>		
1.	Aktualizacja poszerzenia, zróżnicowania oraz unowocześnienia pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w zakresie pomocy: bytowej, mieszkaniowej, stacjonarnej, samopomocy środowiskowej.	Warsztat Terapii Zajęciowej i Świetlica w Grodzisku Mazowieckim – przy Stowarzyszeniu na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „MALWA PLUS” w Grodzisku Mazowieckim. <p>Na potrzeby niepełnosprawnych mieszkańców Powiatu Grodziskiego, konkretnie osób z orzeczoną znaczną i umiarkowaną stopniem niepełnosprawności, działają: Warsztat Terapii Zajęciowej i Świetlica Stowarzyszenia „MALWA PLUS” w Grodzisku Mazowieckim.</p> <p>W miejscach tych realizowane są zadania w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnością intelektualną, zaburzeniami psychicznymi oraz zaburzeniami sprzężonymi – zmierzające do ogólnego rozwoju, poprawy sprawności psychofizycznej niezbędnych do prowadzenia samodzielnego i aktywnego życia na miarę ich indywidualnych predyspozycji tych osób.</p>

L.p.	Zadania do realizacji	Realizacja
		<p>Działania mające sprzyjać temu celowi odbywają się m.in. w pracowniach przeznaczonych do terapii zajęciowej. Są to pracownie: rękodzielniczo-szwalnicza, ceramiczna, umiejętności społecznych, komputerowa, stolarska, plastyczna i kulinarna. Od grudnia 2022 r. ruszyły 2 nowe pracownie: gospodarstwa domowego i rehabilitacji zawodowej. W zajęciach uczestniczą 52 osoby (w 2021 r. – 42 osoby).</p> <p>W ramach obranego przez placówkę celu, tj. zapewnienia osobom z zaburzeniami psychicznymi opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym – podejmowano w 2022 r. działania w takich obszarach, jak:</p> <ol style="list-style-type: none"><u>1. Organizowanie zajęć warsztatowych z wykorzystaniem różnorodnych form terapii:</u><ul style="list-style-type: none">– treningi umiejętności społecznych – trening ekonomiczny, planowanie i robienie zakupów (wspólne zakupy na potrzeby wybranych pracowni), porządkowanie i organizowanie miejsca pracy, proszenie o pomoc, radzenie sobie w instytucjach i korzystanie z ich usług (poczta, przychodnia, urząd, kawiarnia, dworzec WKD/PKP itp.), reagowanie na zaczepki i namowy, obrona swoich praw, savoir-vivre;– treningi higieniczne – kształtowanie nawyku codziennego dbania o higienę osobistą i wygląd zewnętrzny, estetykę i adekwatny do pory roku i okoliczności ubiór, zabiegi higieniczne, pielęgnacyjne, kosmetyczne, fryzjerskie;– treningi gospodarowania (kulinarny i porządkowy) – nauka samodzielnego i właściwego sposobu odżywiania i przygotowywania posiłków, gotowanie zup, pieczenie ciast, przyrządzanie prostych dań oraz tradycyjnych potraw na wspólną Wigilię i śniadanie Wielkanocne oraz inne spotkania okolicznościowe, nakrywanie do stołu, obsługa sprzętów kuchennych (AGD) oraz umiejętność ich zastosowania;– treningi komputerowe – nauka korzystania z komputerów osobistych (gry, edytor tekstu, obróbka zdjęć, tworzenie plików, odtwarzanie muzyki, filmów itp.) i Internetu, obsługa kserokopiarki, laminarki, aparatu fotograficznego, niszczarki, współtworzenie strony internetowej, okolicznościowej tablicy informacyjnej oraz tworzenie facebook’a, przygotowanie do cyklicznych seansów filmowych i karaoke, prace biurowe;– zajęcia stolarskie – nauka czynności związanych z majsterkowaniem, trening gospodarczy, bezpieczne i zgodne z przeznaczeniem posługiwanie się narzędziami, wykonywanie prostych elementów z drewna oraz prostych napraw, wsparcie techniczne dla warsztatu;

L.p.	Zadania do realizacji	Realizacja
		<ul style="list-style-type: none">- arteterapia – realizacja własnej ekspresji twórczej poprzez: rysunek, malarstwo, haft, gobelin, szydełkowanie, szycie ręczne i maszynowe, decoupage, wypalanie w drewnie, tworzenie ceramiki, projektowanie i szycie strojów oraz akcesoriów, tworzenie kart świątecznych i stroików, twórczość pisarską oraz teatralną;- treningi relaksacyjne – odprężenie i rozładowanie napięcia (np. treningi autogenne), wyciszenie poprzez: słuchanie muzyki, biblioterapię (słuchowiska, korzystanie z audiobooków), filmoterapię, zabawy taneczne, spacer;- treningi zawodowe – nabywanie i doskonalenie kompetencji miękkich (m. in. samodzielności, komunikatywności, organizacji pracy własnej), nauka/doskonalenie umiejętności poprawnego odbioru informacji oraz kształtowanie umiejętności do przekształcania informacji (interpretacja, możliwości, konsekwencje, decyzje);- szkolenie BHP przez Inspektora BHP (udział uczestników i kadry) – wrzesień 2022 r. <p>2. <u>Realizacja psychoedukacji w kontekście choroby, sytuacji kryzysowych oraz kształtowanie świadomych lub wyuczonych postaw wobec własnego zdrowia:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- indywidualne prace z psychologiem - monitorowanie potrzeby kontaktu z lekarzem psychiatrą lub innym specjalistą, edukacja uczestników dotycząca systematycznej kontroli lekarskiej i rzetelnego przekazywania istotnych dla zdrowia informacji, regularnego lub doraźnego zażywania leków; współpraca z PZP w Grodzisku Mazowieckim i Pruszkowie; wsparcie emocjonalne dla uczestników WTZ i omawianie bieżących trudności w funkcjonowaniu (zdobywanie wiedzy o sobie samym i otoczeniu), poznanie strategii radzenia sobie w sytuacjach problemowych, zmniejszenie postawy bezradności;- prace w grupie z psychologiem – angażowanie uczestników do wspólnych działań, nauka umiejętności nawiązywania i podtrzymywania kontaktów i respektowania norm społecznych (normy grupowe, ustalanie granic), kontrola zachowania (radzenie sobie z emocjami własnymi i innych), nauka współpracy w grupie, poprawa koncentracji uwagi, praktykowanie samokontroli, zapobieganie izolacji i pomoc w przewyciężaniu lęków, rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem (praktykowanie strategii), nauka tolerancji i kompromisu w praktyce, uświadomienie zasobów własnych;

L.p.	Zadania do realizacji	Realizacja
		<p>– prace z fizjoterapeutą (indywidualna/grupowa) - mobilizowanie do systematycznej aktywności fizycznej i korzystania w pełni z wyposażenia pracowni (wiosła, rowerki, piłki, drążki, drabinki itp.) oraz regularnych i ukierunkowanych ćwiczeń, udział w wewnętrznych turniejach tenisa stołowego oraz treningach przygotowujących do wydarzeń sportowo-rekreacyjnych, kontrola mierzenia ciśnienia.</p> <p>Ponadto w 2022 r.:</p> <ol style="list-style-type: none">1) realizowano projekt „Aktywni – Samodzielni uczestnicy Świetlicy Integracyjnej Malwa Plus” (Świetlica), współfinansowany przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (dla 40 osób);2) korzystający ze Świetlicy brali udział w terapii zajęciowej oraz zajęciach w kołach zainteresowań (komputerowe, plastyczne, ceramiczne, taneczne oraz zajęcia grupowe z psychologiem);3) w marcu 2022 r. (po 2,5 roku i okresie pandemii) zakończono projekt Dziennego Klubu Opieki (DKO), współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (dla ludzi starszych i samotnych niepełnosprawnych – bez wsparcia Opieki Społecznej);4) realizowano projekt „Zwiększenie usług opiekuńczych dla osób niepełnosprawnych” w Dziennym Klubie Opieki - dla 55 osób ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (głównie upośledzonych umysłowo, psychicznie chorych i z niepełnosprawnością sprzężoną), w formie aktywnej integracji społecznej i zwiększenia samodzielności osób niepełnosprawnych, na zajęciach muzycznych, plastycznych, terapeutycznych, tanecznych, kulturalnych, rekreacyjnych, towarzyskich, pod opieką psychologa i fizjoterapeuty; działania obejmowały również usługi opiekuńcze, pielęgnacyjne i asystenckie dla osób niepełnosprawnych w miejscu zamieszkania;5) podjęcie decyzji Starosty Grodzkiego o utrzymaniu 38 osób niepełnosprawnych wykluczonych społecznie;6) w VI 2022 r. – powołanie Klubu Oczekujących na WTZ (rekrutacja 38 osób niepełnosprawnych z ukończonych projektów, wymagających rehabilitacji społeczno-zawodowej); przedsięwzięcie finansowane przez PFRON, gminy, powiat grodziski oraz Stowarzyszenie Malwa Plus. <p>3. <u>Zwiększenie integracji społecznej osób z niepełnosprawnościami, w tym z zaburzeniami psychicznymi (cykliczne formy integrujące) – grupy mieszane WTZ. Świetlica - Klub oczekujących na WTZ:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- „Walenty z sercami” - przemarsz przez miasto uczestników WTZ, Świetlicy, DKO, Szkoły Specjalnej, Klubu Aktywnego Seniora) – luty;- wspólne pieczenie pączków (Tłusty Czwartek), zabawa taneczna z poczęstunkiem – luty (uczestnicy Malwa Plus);

L.p.	Zadania do realizacji	Realizacja
		<ul style="list-style-type: none">- zajęcia kulinarne (pieczenie słodkości na Dzień Kobiet) – 3 dni/marzec;- „Metamorfozy” (zajęcia z wizażystką; nauka robienia makijażu) – 3 dni /marzec;- wspólnie przygotowane śniadanie Wielkanocne (po przerwie związanej z pandemią COVID 19) – kwiecień;- spotkanie z podróżnikiem z Fundacji „W podróży” (pokaz filmu „Afrykańska wyprawa do źródeł Nilu”) – kwiecień;- wyjazd do Multikina w Pruszkowie (film „Fantastyczne zwierzęta”) – kwiecień;- spotkanie z nowymi właścicielami Malwy DSI (Zakład został zlicytowany w marcu) Feniks Nieruchomości (prezentacja działalności placówki i uczestników); decyzja o współpracy – kwiecień;- spotkanie uczestników i kadry z instruktorką będącą na urlopie macierzyńskim, jej córką Basią i mężem – maj;- spotkanie z podróżnikiem z Fundacji „W podróży” (prezentacja filmu „Wyprawa do Ameryki Łacińskiej” oraz opowieść o cywilizacji Majów) – maj;- zajęcia plenerowe w Parku Skarbków (ze środków gminy Grodzisk Mazowiecki) integrujące osoby niepełnosprawne ze szkołami podstawowymi i przedszkolami; Atelier w plenerze – fotografia (metamorfozy), malarstwo – techniki bez użycia pędzli (udział około 200 osób) – maj;- integracja z uczniami ZSS w Grodzisku Mazowieckim (zabawy animacyjne w Mediatece) – maj;- integracja WTZ i Świetlicy ze strażakami Zawodowej Straży Pożarnej w Grodzisku Mazowieckim (pokaz sprzętu, obsługa, przymierzanie mundurów, rozmowy) – maj;- „Dzień Pizzy” (wykonanie wielu wersji pizzy przez uczestników pracowni kulinarnej; poczęstunek, zabawa taneczna) – czerwiec;- wyjazd do Izdebnia Kościelnego na zaproszenie z okazji ślubu pracownika placówki, Pana Adama – czerwiec;- spotkanie ze studentami Wyższej Szkoły Teologiczno-Humanistycznej z Podkowy Leśnej (zainteresowanie wolontariatem w placówce) – czerwiec;- jarmark w Otrębusach (Matecznik – Mazowsze; prezentacja prac/rękodzieł uczestników) – 2 dni/czerwiec;- piknik integracyjny w Osowcu organizowany przez rodziców uczestnika, z poczęstunkiem w plenerze (kielbasa z grilla, żurek, słodkości) oraz spacerem – czerwiec;- wspólne kibicowanie Paniom: Ani i Magdzie w czasie obrony prac dyplomowych – czerwiec;- występy uczestników Malwy Plus w MOK z okazji obchodów 500-lecia Grodziska Mazowieckiego – czerwiec;- wspólne świętowanie zakupu nowego busa do przewozu osób niepełnosprawnych (zakup dofinansowany przez PFRON i Powiat Grodziski);- powakacyjne spotkanie integracyjne, z wymianą wrażeń – sierpień;

L.p.	Zadania do realizacji	Realizacja
		<ul style="list-style-type: none">- występy aktorów z Krakowa (przedstawienie „Wartość baśni”) – sierpień;- wyjście do kina (film „Na chwilę, na zawsze” – sierpień;- zajęcia na basenie w Grodzisku Mazowieckim (z podziałem na grupy) – sierpień;- spotkanie z delegacją WTZ Żyrardów w placówce (po przerwie związanej z pandemią) – sierpień;- praktyki studenckie (studentki III roku rehabilitacji na wydziale terapii zajęciowej) – wrzesień;- wyjazd delegacji z WTZ do Brodnicy (z okazji jubileuszu 25-lecia FAON) – wrzesień;- udział w uroczystości otwarcia Hali Sportowo-Widowskiej w Grodzisku Mazowieckim (koncert zespołu Mazowsze) – wrzesień;- pożegnanie lata w Dworku Chełmońskiego w Adamowiźnie (zabawa przy muzyce zespołu DAGADANA, poczęstunek i integracja z uczestnikami Klubu Aktywnego Seniora) – wrzesień;- udział w Karaoke w Mediatece – wrzesień;- zwiedzanie Hali Widowskiej-Sportowej z tarasem widokowym (zaproszenie Burmistrza Grodziska Mazowieckiego, Grzegorza Benedyckińskiego) – wrzesień;- wspólne świętowanie jubileuszu terapeutki – wrzesień;- wycieczka autokarowa do Łucznicy (grupowe zajęcia w Akademii Rzemiosła – makrama, ceramika, papier czerpany, mydła glicerynowe; poznanie i praktykowanie technik) – wrzesień;- udział w zajęciach integracyjnych „Znowu razem” w „Dworze Sarmata” (zaproszenie ZSS w Grodzisku Mazowieckim; zabawy, dyskoteka, poczęstunek, pamiątkowe zdjęcie) – wrzesień;- spotkanie uczestników i kadry z instruktorką będącą na urlopie macierzyńskim i jej córką Basią – wrzesień;- udział w uroczystościach jubileuszowych z okazji 22 rocznicy Domu (zaproszenie DPS KSN AW w Milanówku) – październik;- wspólne świętowanie Jubileuszu 50-lecia jednego z uczestników (tort, życzenia) – październik;- wyjście do Mediateki (na film familijny „Puku i jego pingwiny”) – październik;- ognisko integracyjne z pieczeniem kiełbasek na terenie plebanii Łąki – październik;- wyjście do kina (na film „Johnny” – fabularyzowany dokument o księdzu Kaczkowskim) – październik;- występ Pani Weroniki Piotrowskiej w placówce (koncert muzyki POP) – październik;- spotkanie w Mediatece z paraolimpijczykiem Marcinem Ryszką (mistrzem świata osób niewidomych w pływaniu) – listopad;- wyjazd do Fabryki Bombek (projektowanie własnych ozdób świątecznych) – listopad;

L.p.	Zadania do realizacji	Realizacja
		<ul style="list-style-type: none">- zabawa Andrzejkowa w Malwie Plus (z udziałem uczniów z ZSS w Grodzisku Mazowieckim) – listopad;- kiermasz świąteczny prac uczestników w siedzibie TUiR WARTA – grudzień;- wspólnie przygotowane śniadanie Wigilijne uczestników Klubu i WTZ oraz kadry – grudzień. <p>Warsztaty Terapii Zajęciowej – ŚDS w Podkowie Leśnej, DPS w Izdebnie Kościelnym.</p> <p>Środowiskowy Dom Samopomocy w Podkowie Leśnej to dzienna placówka wsparcia Katolickiego Stowarzyszenia Niepełnosprawnych Archidiecezji Warszawskiej, zapewniająca w 2022 r. na zlecenie Powiatu Grodziskiego oparcie społeczne 33 osobom dorosłym z zaburzeniami psychicznymi. Integrowała i aktywnie włączała osoby z niepełnosprawnością intelektualną do życia w społeczeństwie, budowała im sieć oparcia społecznego, uczyła ich funkcjonowania w środowisku w sposób jak najbardziej samodzielny i niezależny oraz zapobiegała wykluczeniu i marginalizacji tych osób. Placówka realizowała swoje działania w 2022 r. w sposób ciągły, przez 12 miesięcy w roku, od poniedziałku do piątku, w godz. 8:00 – 16:00. Wykaz działań realizowanych na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi w 2022 r. obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none">– zajęcia z zakresu terapii zajęciowej w ramach pracowni ceramicznej, artystycznej, komputerowej, kulinarnej (trening kulinarny, prowadzony w ramach treningu funkcjonowania w codziennym życiu) oraz stolarskiej,– treningi umiejętności społecznych i interpersonalnych, umiejętności komunikacyjnych, umiejętności samoobsługowych i zaradności życiowej, umiejętności spędzania czasu wolnego, umiejętności rozwiązywania problemów,– poradnictwo psychologiczne,– biblioterapię,– muzykoterapię, zajęcia neurologopedyczne i zajęcia edukacyjne z psem (dla osób zakwalifikowanych do programu „Za życiem”),– zajęcia taneczne (np. tańce w kręgu),– zajęcia hipoterapeutyczne,– zajęcia prowadzone w formie indywidualnej oraz grupowej, nie tylko motywującej do wykonywania określonych zadań, ale również tworzącej poczucie przynależności (eliminacja alienacji, negatywnie wpływającej na samopoczucie uczestników oraz ich chęć pracy nad sobą),– działania rehabilitacyjne oraz terapeutyczne (wzmocniły u uczestników pewność siebie, rozwinęły ich osobowość, dały nowe umiejętności i kompetencje społeczne, podniosły poziom samodzielności i zaradności, pokazały różne formy spędzania wolnego czasu, rozwinęły zainteresowania),

L.p.	Zadania do realizacji	Realizacja
		<ul style="list-style-type: none">- czynny i aktywny udział podopiecznych w wydarzeniach społecznych umożliwiającą uczestnikom nawiązanie nowych znajomości, poszerzenie wiedzy oraz zainteresowań (m.in.: wystawa prac Piotra Łukasiewicza „Green and White” w CKIO w Podkowie Leśnej, wystawa Sztuki Ludowej i Wielkanocnej w Galerii „Impuls” w Podkowie Leśnej, wernisaż „Nasze Stowarzyszenie dzieło ks. Stanisława – Moja przyszłość” w „Dworze Zagroda” w Brwinowie, udział w imprezie integracyjnej „Znowu Razem” w „Dworze Sarmata” w Kozerach Nowych, „Bał Andrzejkowy” w „Starym Kinie” w Milanówku, obchody „Światowego Dnia Terapii Zajęciowej” w Milanówku, X Brwinowska Specolimpiada w Brwinowie). <p>Wszystkie ww. aktywności dostosowano do możliwości uczestników (ich zmniejszonej wydolności psychicznej, obniżonej sprawności fizycznej oraz aktualnego stanu zdrowia i samopoczucia).</p> <p>ŚDS KSN AW w Podkowie Leśnej jest pozbawiony barier architektonicznych – zapewnia odpowiednią szerokość drzwi, brak progów w wejściach, sanitariaty dostosowane dla osób poruszających się o kulach i na wózku inwalidzkim. Placówka ma podjazd oraz dysponuje platformą przy schodach. Dom posiada własny środek transportu do przewozu osób z niepełnosprawnościami. Zajęcia w placówce były realizowane w pomieszczeniach wyposażonych w niezbędny sprzęt do realizacji zadań wspierająco-aktywizujących.</p> <p>Domy Pomocy Społecznej w Izdebnie Kościelnym z filią w Grodzisku Mazowieckim (koedukacyjne).</p> <p>W 2022 r. gwarantowały miejsca 40 osobom w podeszłym wieku, z całodobową opieką, zaspakajającą niezbędne potrzeby bytowe, zdrowotne, społeczne i religijne mieszkańców, niezależnie od wieku i stanu zdrowia. Zapewniały pomoc w dostępie do leczenia specjalistycznego, dowóz do poradni specjalistycznych, zorganizowany czas wolny, zajęcia terapeutyczne, imprezy okolicznościowe i rekreacyjne.</p> <p>Działając w ramach PPOZP podjęły realizację takich zadań jak:</p> <ul style="list-style-type: none">- organizowanie i wygłaszanie pogadarek edukacyjno-informacyjnych dla personelu i mieszkańców, uświadamiających pensjonariuszom i obsłudze mechanizm niekorzystnego wpływu na zdrowie psychiczne: niezdrowego trybu życia, stresu i używek;- realizacja działań edukacyjnych w ramach integracji międzypokoleniowej, ukierunkowanych na uświadamianie dzieciom i młodzieży, że seniorzy mogą być „cool” (regularne spotkania seniorów z uczniami okolicznych szkół, przedszkoli oraz nawiązanie współpracy w ramach wolontariatu);

L.p.	Zadania do realizacji	Realizacja
		<ul style="list-style-type: none">– podejmowanie działań związanych z aktywizacją społeczną niepełnosprawnych osób starszych, poprzez propagowanie uczestnictwa seniorów w życiu kulturalnym, m.in.: przez ułatwienie im dostępności do instytucji kultury, promowanie aktywności fizycznej, w tym regularnego wykonywania ćwiczeń fizycznych, korzystania z siłowni plenerowych, spacerów (w sierpniu 2022 r. pensjonariusze wraz z personelem czynnie uczestniczyli w III Biegu Charytatywnym w Szpilkach);– organizowanie dla mieszkańców DPS zajęć psychoterapeutycznych, opartych głównie na rozmowach indywidualnych o charakterze wspierającym, służącym pocieszeniu, wzmocnieniu w trudnych chwilach, rozwiązaniu problematycznych sytuacji osobistych. <p>Ośrodek Pomocy Społecznej w Grodzisku Mazowieckim.</p> <p>Działania realizowane we wskazanym zakresie to m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none">– udzielanie pomocy finansowej i niefinansowej w ramach działań OPS (ustawa o pomocy społecznej) skierowane do osób z zaburzeniami psychicznymi – dla 71 osób (w 2021 r. – dla 78 osób, w 2020 r. – dla 85 osób),– specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób chorych lub upośledzonych psychicznie – dla 20 dzieci; (w 2021 r. – dla 21 dzieci, w 2020 r. – dla 17 dzieci),– kierowanie chorych lub upośledzonych psychicznie do domu pomocy społecznej – 0 osób (w 2021 r. – 1 osoba, w 2020 r. – 3 osoby),– indywidualne wsparcie psychologiczne (w ramach Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego) – 84 godziny miesięcznie (w 2021: 108 h/m-c, w 2020: 60 h/m-c),– indywidualne wsparcie prawne (w ramach Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego) – 20 godzin miesięcznie (w 2021 r. i w 2020 r. – po 20 h/m-c),– budowanie umiejętności wychowawczych i komunikacji z dzieckiem w ramach programu „Szkoła dla rodziców” – zajęcia dla 60 osób (w 2021 r. również 60 osób),– wsparcie psychologa dziecięcego – 60 godzin miesięcznie (w 2021 r. – 52 h/m-c),– utworzenie grupy wsparcia dla kobiet dotkniętych przemocą – dla 15 kobiet (w 2021 r. – dla 15 kobiet, w 2020 r. – dla 8 kobiet),– kolonie letnie dla dzieci z rodzin z dysfunkcjami – dla 90 dzieci (w 2021 r. również 90 dzieci),– działania profilaktyczne realizowane przez pedagogów ulicy pracujących z młodzieżą – 2 pedagogów (tak jak w 2021 r.),– szkolenia w zakresie profilaktyki dopalaczy w szkołach – 5 działań (w 2021 r. – 2 szkolenia),– indywidualne konsultacje uzależnień – 20 godzin miesięcznie (w 2021 r. – 20 h/m-c, w 2020 r. – 20 h/m-c).

L.p.	Zadania do realizacji	Realizacja
		<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaktorowie.</p> <p>W 2022 roku realizował m. in. takie działania, jak:</p> <ul style="list-style-type: none">– organizowanie specjalistycznych usług opiekuńczych (objęto nimi 17 osób z zaburzeniami psychicznymi - dane sprawozdawcze MRPiPS-03),– zapewnienie uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej i środowiskowych domach samopomocowych, usprawniających i rozwijających umiejętności obejmujące czynności życia codziennego, poprawę kondycji psychicznej i fizycznej (współpraca z NZOZ Ośrodkami Zdrowia w Jaktorowie i Międzyborowie) - 13 uczestników <p>GOPS w Jaktorowie kontynuował w 2022 r. politykę oraz działania na rzecz zapobiegania stygmatyzacji i dyskryminacji osób z zaburzeniami psychicznymi. Upowszechniał wiedzę nt. zdrowia psychicznego, kształtowania zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego oraz dążył do zwiększenia integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi. Działania realizował we współpracy z Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jaktorowie, NZOZ w Jaktorowie, Gminną Biblioteką Publiczną oraz Zespołem Szkolno-Przedszkolnym w Jaktorowie.</p> <p>Polegały one m. in. na:</p> <ul style="list-style-type: none">– organizacji 1 kampanii promocyjno-informacyjnej dotyczącej profilaktyki w zakresie zażywania dopalaczy,– stworzeniu Grupy Samopomocowej Osób Niepełnosprawnych – obejmującej 30 osób,– organizacji spotkań promujących zdrowy styl życia i zapobieganie zaburzeniom psychicznym wśród lokalnej społeczności,– organizacji „Spotkania Mikołajkowego” w XII/2023 dla podopiecznych GOPS (40 osób z niepełnosprawnością psychiczną i intelektualną, w tym członków Grupy Samopomocowej). <p>Część cyklicznych spotkań, corocznych imprez oraz działań prowadzonych w ramach działań gminnych i powiatowych nie doszło do skutku z uwagi na utrzymujące się obawy, związane z ryzykiem zakażenia COVID-19.</p> <p>Centrum Usług Społecznych (CUS) w Milanówku.</p> <p>Odnosząc się do założeń Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Powiatu Grodziskiego, CUS w Milanówku skoncentrowało swoje działania w zakresie wspierania potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi w 4 obszarach: medycznym, rodzinnym, wspólnotowym i rehabilitacyjnym. W roku 2022 realizowano następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none">– w obszarze medycznym: wczesne rozpoznanie, edukacja o chorobie i leczeniu, opieka medyczna i socjalna, hospitalizacja, wsparcie psychologiczne;

L.p.	Zadania do realizacji	Realizacja
		<ul style="list-style-type: none">– w obszarze rehabilitacyjnym: wsparcie socjalne, edukacja, wsparcie zawodowe, opieka dzienna, opieka długoterminowa, zaspokojenie potrzeb duchowych;– w obszarze rodzinnym: kształcenie poczucia odpowiedzialności za sprawowanie opieki nad chorą osobą bliską, umacnianie spójności rodziny, wsparcie w sytuacjach kryzysowych, wsparcie finansowe;– w obszarze wspólnotowym: pełne uczestnictwo społeczne, unikanie dyskryminacji, przestrzeganie praw człowieka. <p>W ramach działań w obszarze zdrowia psychicznego, na terenie Gminy Milanówek w 2022 r. zrealizowano:</p> <ul style="list-style-type: none">– specjalistyczne usługi opiekuńcze i psychiatryczne:<ul style="list-style-type: none">• dla 3 osób z chorobą psychiczną (w wieku 31-45 lat – 1 os, powyżej 60 lat – 2 os.),• dla 2 osób niepełnosprawnych intelektualnie (w wieku: 31-45 lat – 1 os.; powyżej 60 lat – 1 os.),• dla osób z autyzmem - nie realizowano,• dla 4 osób samotnie gospodarujących,• dla osób pozostających we wspólnym gospodarstwie – nie realizowano. <p><u>Rozliczenie liczby godzin za świadczone specjalistyczne usługi opiekuńcze – przyznanych decyzją na 2022 rok:</u></p> <ul style="list-style-type: none">– osoby z chorobą psychiczną: 203 godziny przyznane (248 w 2021 r.), a 177 godzin zrealizowanych (199 w 2021 r.),– osoby niepełnosprawne intelektualnie: 84 godziny przyznane (204 w 2021 r.), a 73 godziny zrealizowane (164 w 2021 r.),– osoby z autyzmem: 0 godzin przyznanych i zrealizowanych (dane są identyczne od 2020 r.). <p>RAZEM: 287 godzin przyznanych (452 w 2021 r.), a 250 godzin zrealizowanych (363 w 2021 r.). W 2021 r. łączna kwota wynosiła 13.431 zł, a w 2020 r. było to 21.297,50 zł.</p> <p>Wysokość opłat za ww. usługi zależy od dochodu osoby samotnej lub osoby w rodzinie, od tego czy i o ile zostanie przekroczone kryterium dochodowe, wynoszące 776 zł dla osoby samotnej oraz 600 zł dla osoby pozostającej w rodzinie.</p> <p>Specjalistyczne usługi opiekuńcze realizowali w 2022 r. terapeuci zatrudnieni w ramach umowy zleconej przez CUS w Milanówku. Realizację tych usług w drodze przetargu wygrała firma: Agencja Służby Społecznej Kościelak Spółka Jawna w Warszawie. Koszt 1 godziny wynosił 37,00 zł.</p> <p>Liczba osób korzystających z tego typu usług w porównaniu do lat ubiegłych nieco spadła. W ramach usług realizowano programy terapeutyczne usprawniające zaburzone funkcje organizmu.</p>

L.p.	Zadania do realizacji	Realizacja
		<p>Osiągnięte efekty usług to:</p> <ul style="list-style-type: none">– promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie nawrotom choroby psychicznej,– kształtowanie właściwych postaw społecznych wobec osób z zaburzeniami psychicznymi, a zwłaszcza zrozumienia, tolerancji i przeciwdziałanie ich dyskryminacji. <p>Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi to szczególny rodzaj specjalistycznych usług opiekuńczych udzielanych osobom, które z powodu choroby psychicznej lub niepełnosprawności intelektualnej mają poważne trudności w codziennym funkcjonowaniu, a zwłaszcza z relacjach z otoczeniem, edukacji, zatrudnieniu. W roku 2023, Gmina Milanówek planuje kontynuację działań w obszarze profilaktycznym, edukacyjnym oraz opiekuńczym.</p> <p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Mazowieckim.</p> <p>W związku z obowiązkiem realizacji zadań związanych z ochroną zdrowia psychicznego mieszkańców Powiatu, PCPR w Grodzisku Mazowieckim podjęło wiele działań uwzględnionych w harmonogramie Programu na rok 2022 rok, w tym m.in.:</p> <p><u>Prowadzenie punktu wsparcia dla rodzin z zaburzeniami psychicznymi oraz porad prawnych dla rodzin</u></p> <ul style="list-style-type: none">- psychologowie, prawnik oraz terapeuta ds. uzależnień organizowali:<ul style="list-style-type: none">• spotkania indywidualne, terapeutyczne dla osób doświadczających problemów uniemożliwiających im pełnienie podstawowych ról społecznych,• spotkania dla rodzin doświadczających trudności związanych z wychowywaniem dzieci, śmiercią w rodzinie, rozwodem lub separacją,• spotkania dorosłych i dzieci, przeżywających różnego rodzaju kłopoty i trudności w nawiązywaniu pozytywnych relacji z otoczeniem, dorastaniem w rodzinie z problemem alkoholowym (trudne dzieciństwo, przeżycia traumatyczne). <p>Ogółem z porad, terapii i wsparcia specjalistów PCPR skorzystało w 2022 roku 343 mieszkańców Powiatu Grodziskiego (w 2021 r.: 657 osób, w 2020 r.: 580 osób, w 2019 r.: 789 osób), w tym z pomocy:</p> <ul style="list-style-type: none">– specjaliści terapii uzależnień – 0 osób, w tym w obszarze przemocy domowej 0 (w 2021 r. j.w.; w 2020: 19, w tym 15; w 2019: 26, w tym 18),– psychologa dla osób dorosłych – 113 osób (w 2021: 83 osoby, w tym w obszarze przemocy domowej 6, w 2020: 104 osoby, w tym 5; w 2019: 149 osób, w tym 3),– psychologa do pracy z dziećmi i ich rodzinami – 195 osób (w 2021: 480 osób, w tym w obszarze przemocy domowej 11; w 2020: 394 osoby, w tym 18; w 2019: 492 osoby, w tym 25),

L.p.	Zadania do realizacji	Realizacja																																														
		<p>– prawnika – 35 osób (w 2021: 94 osoby, w tym w obszarze przemocy domowej 6; w 2020: 63 osoby, w tym 4; w 2019: 122 osoby, w tym 20).</p> <p>Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności:</p> <p>1) rozpatrywał wnioski o wydanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – orzeczenia o niepełnosprawności (z powodu choroby psychicznej, upośledzenia umysłowego oraz całościowych zaburzeń rozwojowych), w tym: <ul style="list-style-type: none"> • dla osób, które nie ukończyły 16 roku życia, • dla osób dla osób, które ukończyły 16 rok życia, – orzeczenia o wskazaniach do ulg i uprawnień , – legitymacji osoby niepełnosprawnej, – karty parkingowej; <p>2) wydał orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności osobom z zaburzeniami psychicznymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – osobom po 16 roku życia 																																														
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>Symbol przyczyny niepełnosprawności</th> <th>Ilość wydanych orzeczeń – w roku 2022</th> <th>Ilość wydanych orzeczeń – w roku 2021</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>01-U</td> <td>15</td> <td>7</td> </tr> <tr> <td>02-P</td> <td>81</td> <td>78</td> </tr> <tr> <td>12-C</td> <td>24</td> <td>22</td> </tr> <tr> <td>RAZEM</td> <td>120</td> <td>107</td> </tr> </tbody> </table>	Symbol przyczyny niepełnosprawności	Ilość wydanych orzeczeń – w roku 2022	Ilość wydanych orzeczeń – w roku 2021	01-U	15	7	02-P	81	78	12-C	24	22	RAZEM	120	107																															
Symbol przyczyny niepełnosprawności	Ilość wydanych orzeczeń – w roku 2022	Ilość wydanych orzeczeń – w roku 2021																																														
01-U	15	7																																														
02-P	81	78																																														
12-C	24	22																																														
RAZEM	120	107																																														
		<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Symbol przyczyny niepełnosprawności</th> <th>Stopień znaczny</th> <th>Stopień umiarkowany</th> <th>Stopień lekki</th> </tr> <tr> <th colspan="3">Rok 2022</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>01-U</td> <td>10</td> <td>4</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>02-P</td> <td>22</td> <td>55</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>12-C</td> <td>7</td> <td>13</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>RAZEM</td> <td>39</td> <td>72</td> <td>9</td> </tr> <tr> <th rowspan="2">Symbol przyczyny niepełnosprawności</th> <th>Stopień znaczny</th> <th>Stopień umiarkowany</th> <th>Stopień lekki</th> </tr> <tr> <th colspan="3">Rok 2021</th> </tr> <tr> <td>01-U</td> <td>4</td> <td>2</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>02-P</td> <td>15</td> <td>61</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>12-C</td> <td>5</td> <td>14</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>RAZEM</td> <td>24</td> <td>77</td> <td>6</td> </tr> </tbody> </table>	Symbol przyczyny niepełnosprawności	Stopień znaczny	Stopień umiarkowany	Stopień lekki	Rok 2022			01-U	10	4	1	02-P	22	55	4	12-C	7	13	4	RAZEM	39	72	9	Symbol przyczyny niepełnosprawności	Stopień znaczny	Stopień umiarkowany	Stopień lekki	Rok 2021			01-U	4	2	1	02-P	15	61	2	12-C	5	14	3	RAZEM	24	77	6
Symbol przyczyny niepełnosprawności	Stopień znaczny	Stopień umiarkowany		Stopień lekki																																												
	Rok 2022																																															
01-U	10	4	1																																													
02-P	22	55	4																																													
12-C	7	13	4																																													
RAZEM	39	72	9																																													
Symbol przyczyny niepełnosprawności	Stopień znaczny	Stopień umiarkowany	Stopień lekki																																													
	Rok 2021																																															
01-U	4	2	1																																													
02-P	15	61	2																																													
12-C	5	14	3																																													
RAZEM	24	77	6																																													
		<p>Ogółem orzeczenia z symbolem 01-U, 02-P, 12-C:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Podział ze względu na wiek</th> <th colspan="4">Wiek</th> </tr> <tr> <th>16-25</th> <th>26-40</th> <th>41-60</th> <th>Powyżej 61</th> </tr> <tr> <th colspan="5">Rok 2022</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ogółem</td> <td>41</td> <td>25</td> <td>27</td> <td>27</td> </tr> <tr> <th rowspan="2">Podział ze względu na wiek</th> <th colspan="4">Wiek</th> </tr> <tr> <th>16-25</th> <th>26-40</th> <th>41-60</th> <th>Powyżej 61</th> </tr> <tr> <th colspan="5">Rok 2021</th> </tr> <tr> <td>Ogółem</td> <td>33</td> <td>23</td> <td>32</td> <td>19</td> </tr> </tbody> </table>	Podział ze względu na wiek	Wiek				16-25	26-40	41-60	Powyżej 61	Rok 2022					Ogółem	41	25	27	27	Podział ze względu na wiek	Wiek				16-25	26-40	41-60	Powyżej 61	Rok 2021					Ogółem	33	23	32	19								
Podział ze względu na wiek	Wiek																																															
	16-25	26-40	41-60	Powyżej 61																																												
Rok 2022																																																
Ogółem	41	25	27	27																																												
Podział ze względu na wiek	Wiek																																															
	16-25	26-40	41-60	Powyżej 61																																												
Rok 2021																																																
Ogółem	33	23	32	19																																												

L.p.	Zadania do realizacji	Realizacja																										
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>Podział ze względu na płeć</th> <th>Rok 2022</th> <th>Rok 2021</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kobiety</td> <td>56</td> <td>49</td> </tr> <tr> <td>Mężczyźni</td> <td>64</td> <td>58</td> </tr> </tbody> </table>	Podział ze względu na płeć	Rok 2022	Rok 2021	Kobiety	56	49	Mężczyźni	64	58																	
Podział ze względu na płeć	Rok 2022	Rok 2021																										
Kobiety	56	49																										
Mężczyźni	64	58																										
		<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Podział ze względu na wykształcenie</th> <th colspan="5">Wykształcenie</th> </tr> <tr> <th>mniej niż podstawowe</th> <th>podstawowe</th> <th>zasadnicze</th> <th>średnie</th> <th>wyższe</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td colspan="6" style="text-align: center;">Rok 2022</td> </tr> <tr> <td>Ogółem</td> <td>52</td> <td>28</td> <td>8</td> <td>22</td> <td>10</td> </tr> </tbody> </table>	Podział ze względu na wykształcenie	Wykształcenie					mniej niż podstawowe	podstawowe	zasadnicze	średnie	wyższe	Rok 2022						Ogółem	52	28	8	22	10			
Podział ze względu na wykształcenie	Wykształcenie																											
	mniej niż podstawowe	podstawowe	zasadnicze	średnie	wyższe																							
Rok 2022																												
Ogółem	52	28	8	22	10																							
		<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Podział ze względu na wykształcenie</th> <th colspan="5">Wykształcenie</th> </tr> <tr> <th>mniej niż podstawowe</th> <th>podstawowe</th> <th>zasadnicze</th> <th>średnie</th> <th>wyższe</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td colspan="6" style="text-align: center;">Rok 2021</td> </tr> <tr> <td>Ogółem</td> <td>41</td> <td>22</td> <td>15</td> <td>21</td> <td>8</td> </tr> </tbody> </table>	Podział ze względu na wykształcenie	Wykształcenie					mniej niż podstawowe	podstawowe	zasadnicze	średnie	wyższe	Rok 2021						Ogółem	41	22	15	21	8			
Podział ze względu na wykształcenie	Wykształcenie																											
	mniej niż podstawowe	podstawowe	zasadnicze	średnie	wyższe																							
Rok 2021																												
Ogółem	41	22	15	21	8																							
		<p>– dzieciom przed 16 rokiem życia (z całościowymi Zaburzeniami Rozwoju – Autyzmem dziecięcym, Autyzmem atypowym, Zespołem Retta, Zespołem Hellera, Zespołem Aspergera)</p> <p>a) <i>ilość i rodzaj orzeczeń:</i></p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Symbol przyczyny niepełnosprawności</th> <th>Ilość wydanych orzeczeń - w roku 2022</th> <th>Ilość wydanych orzeczeń - w roku 2021</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>01-U</td> <td>1</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>02-P</td> <td>8</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>12-C</td> <td>87</td> <td>74</td> </tr> <tr> <td>RAZEM</td> <td>96</td> <td>81</td> </tr> </tbody> </table>	Symbol przyczyny niepełnosprawności	Ilość wydanych orzeczeń - w roku 2022	Ilość wydanych orzeczeń - w roku 2021	01-U	1	4	02-P	8	3	12-C	87	74	RAZEM	96	81											
Symbol przyczyny niepełnosprawności	Ilość wydanych orzeczeń - w roku 2022	Ilość wydanych orzeczeń - w roku 2021																										
01-U	1	4																										
02-P	8	3																										
12-C	87	74																										
RAZEM	96	81																										
		<p>b) <i>wiek, płeć – ogółem orzeczenia z ww. symbolami:</i></p> <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Podział ze względu na wiek orzekanych</th> <th colspan="3">Wiek</th> </tr> <tr> <th>0-3</th> <th>4-7</th> <th>8-16</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td colspan="4" style="text-align: center;">Rok 2022</td> </tr> <tr> <td>Ogółem</td> <td>15</td> <td>33</td> <td>48</td> </tr> </tbody> </table> <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Podział ze względu na wiek orzekanych</th> <th colspan="3">Rok 2021</th> </tr> <tr> <th>0-3</th> <th>4-7</th> <th>8-16</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ogółem</td> <td>12</td> <td>23</td> <td>46</td> </tr> </tbody> </table>	Podział ze względu na wiek orzekanych	Wiek			0-3	4-7	8-16	Rok 2022				Ogółem	15	33	48	Podział ze względu na wiek orzekanych	Rok 2021			0-3	4-7	8-16	Ogółem	12	23	46
Podział ze względu na wiek orzekanych	Wiek																											
	0-3	4-7	8-16																									
Rok 2022																												
Ogółem	15	33	48																									
Podział ze względu na wiek orzekanych	Rok 2021																											
	0-3	4-7	8-16																									
Ogółem	12	23	46																									
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>Podział ze względu na płeć</th> <th>Rok 2022</th> <th>Rok 2021</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kobiety</td> <td>30</td> <td>22</td> </tr> <tr> <td>Mężczyźni</td> <td>66</td> <td>59</td> </tr> </tbody> </table>	Podział ze względu na płeć	Rok 2022	Rok 2021	Kobiety	30	22	Mężczyźni	66	59																	
Podział ze względu na płeć	Rok 2022	Rok 2021																										
Kobiety	30	22																										
Mężczyźni	66	59																										
		<p>Źródło: dane Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Grodzisku Maz.</p>																										

L.p.	Zadania do realizacji	Realizacja
2.	Wspieranie finansowe projektów organizacji pozarządowych służących rozwojowi form oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi.	<p>Do 2019 roku odbywały się na terenie Powiatu Grodzkiego coroczne marsze p. h.: „Różni a Równi”, promujące akceptację niepełnosprawności intelektualnej, fizycznej i psychicznej – organizowane pod patronatem Starosty Grodzkiego, Naukowej Sekcji Psychiatrii Środowiskowej i Rehabilitacji Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego oraz Polskiego Towarzystwa Psychologii Klinicznej. Imprezie towarzyszyły wystawy prac plastycznych i rękodzielniczych oraz występy artystyczne i zajęcia z animatorem kultury.</p> <p>Od 2020 r., z powodu obostrzeń wprowadzonych w związku z panującą w kraju pandemią COVID-19 i utrzymującego się lęku społecznego związanego z ryzykiem zarażenia, zarówno marsz „Różni a Równi”, jak też inne tego typu inicjatywy zostały wstrzymane bądź ograniczone.</p>
3.	Zwiększenie udziału zagadnień pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi w działalności powiatowych centrów pomocy rodzinie.	<p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Mazowieckim.</p> <p>W danym zakresie, w 2022 r. PCPR uczestniczyło w serii cyklicznych, informacyjno-edukacyjnych audycji radiowych realizowanych we współpracy Starostwa Powiatu Grodzkiego z grodziskim Radiem Bogoria. Był to cykl pogadank ze specjalistami z dziedziny psychologii, które pozytywnie stymulowały rozwój postawy zrozumienia i akceptacji społecznej oraz przeciwdziałania dyskryminacji wobec osób z zaburzeniami psychicznymi. Wspomniane audycje wykorzystano m.in. w celach:</p> <ul style="list-style-type: none">– informowania na bieżąco o realizowanych przez PCPR programach, skierowanych do osób niepełnosprawnych, w tym także do osób dotkniętych lub zagrożonych chorobą psychiczną,– dotarcia z treściami informacyjno-edukacyjnymi z zakresu działania PCPR do ogółu mieszkańców Powiatu Grodzkiego, jak i członków grup społecznych, które w szczególności sposób oddziałują na społeczności lokalne (osoby chorujące i ich rodziny, uczniowie, studenci, lokalni decydenci, profesjonalści, w tym pracownicy socjalni),– upowszechniania informacji i wiedzy dedykowanej głównie osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom – m.in. na tematy dotyczące:<ul style="list-style-type: none">• realizacji przez Powiat Grodziski programu „Aktywny samorząd” (finansowanego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, wycelowanego na wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo jego beneficjentów w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji),• udzielania wsparcia osobom niepełnosprawnym (w tym z zaburzeniami psychicznymi) w postaci dofinansowania do likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się, a także do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych, zaopatrzeniu w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze w ramach zadań ustawowych,

L.p.	Zadania do realizacji	Realizacja																																												
		<ul style="list-style-type: none"> realizacji w Powiecie Grodziskim programu rządowego – „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” (program finansowany był ze środków Funduszu Solidarnościowego i miał na celu wsparcie osoby niepełnosprawnej w funkcjonowaniu w życiu społecznym, umożliwiając m.in. pomoc w dotarciu do placówek terapeutycznych, rehabilitacyjnych, urzędów, lekarzy oraz wszelkich dóbr kultury). 																																												
<p>Cel szczegółowy: 3. Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi.</p>																																														
1.	<p>Zwiększenie dostępności rehabilitacji zawodowej, organizacja poradnictwa zawodowego i szkoleń zawodowych dla osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi.</p>	<p>Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Mazowieckim. Dane dotyczące wskazanego obszaru przedstawiały się w 2022 roku następująco:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="4">Liczba osób bezrobotnych i poszukujących pracy z zaburzeniami psychicznymi w 2022 r.</th> </tr> <tr> <th rowspan="2">Przyczyna niepełnosprawności 01-U, 02-P</th> <th colspan="2">Liczba osób</th> <th rowspan="2">ogółem</th> </tr> <tr> <th>bezrobotni</th> <th>poszukujący pracy</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>upośledzenie umysłowe</td> <td>8</td> <td>0</td> <td>8</td> </tr> <tr> <td>choroby psychiczne</td> <td>28</td> <td>3</td> <td>31</td> </tr> <tr> <td>RAZEM</td> <td>36</td> <td>3</td> <td>39</td> </tr> </tbody> </table> <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="4">Liczba osób bezrobotnych i poszukujących pracy z zaburzeniami psychicznymi w 2021 r.</th> </tr> <tr> <th rowspan="2">Przyczyna niepełnosprawności 01-U, 02-P</th> <th colspan="2">Liczba osób</th> <th rowspan="2">ogółem</th> </tr> <tr> <th>bezrobotni</th> <th>poszukujący pracy</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>upośledzenie umysłowe</td> <td>4</td> <td>0</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>choroby psychiczne</td> <td>22</td> <td>3</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>RAZEM</td> <td>26</td> <td>3</td> <td>29</td> </tr> </tbody> </table> <p>Łącznie w 2022 r. w ewidencji PUP zarejestrowanych było 39 osób z zaburzeniami psychicznymi (w tym: 36 osób niepełnosprawnych bezrobotnych oraz 3 osoby poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu).</p> <p><u>Wsparcie udzielone osobom zarejestrowanym w PUP w ramach zadania:</u></p> <p>W 2022 roku, 1 osoba niepełnosprawna z zaburzeniami psychicznymi (bezrobotna) otrzymała wsparcie w ramach aktywizacji zawodowej (w 2021 r. była to również 1 osoba, natomiast w 2020 r. były to 3 osoby).</p> <p>Ww. osoba została skierowana na szkolenie indywidualne „Kurs prawa jazdy kat. D po B” oraz na „Kwalifikację wstępną przyspieszoną do bloku programowego D1, D1+E, D, D+E”.</p>	Liczba osób bezrobotnych i poszukujących pracy z zaburzeniami psychicznymi w 2022 r.				Przyczyna niepełnosprawności 01-U, 02-P	Liczba osób		ogółem	bezrobotni	poszukujący pracy	upośledzenie umysłowe	8	0	8	choroby psychiczne	28	3	31	RAZEM	36	3	39	Liczba osób bezrobotnych i poszukujących pracy z zaburzeniami psychicznymi w 2021 r.				Przyczyna niepełnosprawności 01-U, 02-P	Liczba osób		ogółem	bezrobotni	poszukujący pracy	upośledzenie umysłowe	4	0	4	choroby psychiczne	22	3	25	RAZEM	26	3	29
Liczba osób bezrobotnych i poszukujących pracy z zaburzeniami psychicznymi w 2022 r.																																														
Przyczyna niepełnosprawności 01-U, 02-P	Liczba osób		ogółem																																											
	bezrobotni	poszukujący pracy																																												
upośledzenie umysłowe	8	0	8																																											
choroby psychiczne	28	3	31																																											
RAZEM	36	3	39																																											
Liczba osób bezrobotnych i poszukujących pracy z zaburzeniami psychicznymi w 2021 r.																																														
Przyczyna niepełnosprawności 01-U, 02-P	Liczba osób		ogółem																																											
	bezrobotni	poszukujący pracy																																												
upośledzenie umysłowe	4	0	4																																											
choroby psychiczne	22	3	25																																											
RAZEM	26	3	29																																											

L.p.	Zadania do realizacji	Realizacja		
		Rodzaj wsparcia dla osób zarejestrowanych w PUP z symbolami przyczyny niepełnosprawności 01-U, 02-P	Liczba osób	Efekt (podjęcie zatrudnienia)
			2022 rok	
1. Aktywizacja zawodowa w ramach ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych			-	-
- poradnictwo zawodowe			-	-
- staże			-	-
- szkolenia			-	-
- refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy			-	-
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej			-	-
2. Aktywizacja zawodowa w ramach ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy			1	-
- poradnictwo zawodowe			-	-
- staże			-	-
- szkolenia			1	-
- prace interwencyjne			-	-
- roboty publiczne			-	-
- prace społecznie użyteczne			-	-
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej			-	-
RAZEM (poz. 1 i 2)			1	-
2.	Prowadzenie kampanii szkoleniowo- informacyjnej adresowanej do pracodawców promujących zatrudnianie osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi.	<p>Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Mazowieckim</p> <p>W danym zakresie PUP prowadził m. in. pośrednictwo pracy dla osób z zaburzeniami, z którego w 2022 r. skorzystało 39 osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym: 3 osoby poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu oraz 36 osób niepełnosprawnych bezrobotnych, a 1 osoba z zaburzeniami psychicznymi została objęta poradnictwem zawodowym.</p> <p>W efekcie ww. działań 6 osób niepełnosprawnych bezrobotnych z upośledzeniem umysłowym oraz z chorobami psychicznymi podjęło zatrudnienie.</p>		
		Pośrednictwo pracy dla osób z zaburzeniami psychicznymi	Liczba osób	Efekt (podjęcie zatrudnienia)
			2022	
1. Aktywizacja zawodowa w ramach ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych			3	0
- pośrednictwo pracy			3	0
2. Aktywizacja zawodowa w ramach ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy			36	6
- pośrednictwo pracy			36	6
- poradnictwo zawodowe			1	0
RAZEM (poz.1 i 2)			40	6

L.p.	Zadania do realizacji	Realizacja
Cel szczegółowy: 7) Skoordynowanie dostępnych form opieki i pomocy.		
1.	Powołanie lub kontynuacja lokalnego zespołu koordynującego realizację Programu.	<p>Uchwałą Nr 649/2017 Zarządu Powiatu Grodziskiego z dnia 18.10.2017 r. ustalono 15-to osobowy skład Zespołu Koordynującego Realizację Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w Powiecie Grodziskim.</p> <p>Uchwałą Nr 872/2018 Zarządu Powiatu Grodziskiego z dnia 08.11.2018 r. zmieniono skład osobowy (na 16 osób), włączając do Zespołu Dyrektora Zespołu Szkół Specjalnych im. H. Szczerkowskiego w Grodzisku Mazowieckim oraz Dyrektora Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Grodzisku Mazowieckim.</p> <p>Uchwałą Nr 252/2020 Zarządu Powiatu Grodziskiego z dnia 08.01.2020 r. zmieniono skład osobowy (na 15 osób), wyłączając Panią Annę Świątkowską, przewodniczącą Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Grodzisku Mazowieckim oraz Panią Barbarę Madzelań-Sadoś, p.o. Naczelnika Wydziału Oświaty, Kultury i Sportu Starostwa Powiatu Grodziskiego. Do Zespołu włączono Pana Krzysztofa Markowskiego – Członka Zarządu Powiatu Grodziskiego.</p> <p>Uchwałą Nr 401/2020 Zarządu Powiatu Grodziskiego z dnia 30.09.2020 r. zaktualizowano skład osobowy Zespołu i wprowadzono dodatkowe zapisy dotyczące zasad działania Zespołu i sposobu prowadzenia posiedzeń.</p> <p>Uchwałą Nr 652/2021 Zarządu Powiatu Grodziskiego z dnia 15.12.2021 r. zaktualizowano skład osobowy Zespołu. Straciły moc uchwały wymienione powyżej.</p>
2.	Opracowanie lub aktualizacja lokalnego programu ochrony zdrowia psychicznego, zawierającego szczegółowy plan zapewnienia mieszkańcom koordynowanych, medycznych i społecznych świadczeń CZP.	Zespół Koordynujący Realizację Programu, opracował lokalny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2018-2022, przyjęty uchwałą Nr 314/XLIII/18 Rady Powiatu Grodziskiego, w dniu 27 lutego 2018 r.
3.	Realizacja, koordynowanie oraz monitorowanie lokalnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego.	W 2021 i 2022 roku, ze względu na zagrożenie pandemiczne COVID-19 i realizację zwiększonej ilości zadań przez samorządy i ich jednostki organizacyjne, odstąpiono od przeprowadzania spotkań Zespołu Koordynującego Realizację Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w Powiecie Grodziskim. Mimo to, omawiano na bieżąco istotne sprawy. Podmioty realizujące lokalny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego oraz ich koordynatorzy rozpoznawali lokalne potrzeby, dostosowywali do nich działania i finansowanie, wykonywali wymaganą sprawozdawczość. Do końca kwietnia 2023 r. podmioty uczestniczące w realizacji Programu złożyły częściowe sprawozdania z realizacji zadań w 2022 roku i na bazie ww. sprawozdań opracowane zostało zbiorcze sprawozdanie roczne z realizacji Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w Powiecie Grodziskim za 2022 r.

L.p.	Zadania do realizacji	Realizacja
		<p>Ośrodek Pomocy Społecznej w Grodzisku Mazowieckim – podejmował m.in. takie działania jak:</p> <ul style="list-style-type: none">– prowadzenie Programu szkoły dla rodziców, dotyczącego budowania umiejętności wychowawczych i komunikacji z dzieckiem, obejmującego 60 osób (w 2021 r.: 60 osób, w 2020 r.: 45 osób),– świadczenie wsparcia psychologa dziecięcego – 60 godzin miesięcznie (w 2021 r.: 52 godziny, w 2020 r.: 36 godzin),– organizacja kolonii letnich dla dzieci z rodzin z dysfunkcjami – dla 90 dzieci (w 2021 r. dla 90 dzieci, w 2020 r. dla 54 dzieci),– działania profilaktyczne pedagogów ulicy pracujących z młodzieżą – 2 pedagogów (w 2021 r. – 2 pedagogów),– profilaktyka dopalaczy w szkołach – 5 działań w szkołach + 20 godzin miesięcznie indywidualnych konsultacji (w 2021 r. 2 szkolenia + 20 h/m-c indywidualnych konsultacji). <p>GOPS w Jaktorowie we współpracy z Zespołami Szkół w Jaktorowie i Międzyborowie oraz Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną – zapewniał wsparcie rozwoju dzieci i młodzieży:</p> <ul style="list-style-type: none">– skierowano 124 uczniów do poradni psychologiczno-pedagogicznej (w 2021 r. - 83 uczniów),– wydano 161 opinii nt. funkcjonowania uczniów oraz o potrzebie wspomagania ich rozwoju (w 2021 r. - 194),– realizowane były 74 orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, indywidualnym nauczaniu i innych (w 2021 r. – 76),– pomocą psychologiczną objęto 720 uczniów (614 w 2021r.),– pomocą pedagogiczną objęto wszystkie przedszkolaki oraz dzieci i młodzież ze szkół gminnych, co stanowi 2027 osób (1983 w 2021 r.). <p>Ponadto GOPS w Jaktorowie we współpracy ze szkołami gminnymi realizował w X i XII/2022 r. warsztaty i szkolenia dla uczniów, rodziców i nauczycieli szkół gminnych z zakresu ochrony zdrowia psychicznego, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none">– warsztaty: „Czy dokuczanie jest przemocą?”, „Agresja słowna, wulgaryzmy - nie tylko pięścią stosujesz przemoc”, „Jak nie ulec nowej modzie – czyli wpływ patotrześci oraz mediów społecznościowych na młodzież” (dla ok. 250 uczniów klas: V, VI, VII szkół podstawowych, 10 oddziałów),– warsztaty pn. „Podnoszenie samooceny” dla ok. 225 uczniów klas: VII i VIII szkół podstawowych, z 9 oddziałów. <p>W 2022 r. w ramach poradnictwa psychologicznego:</p> <ul style="list-style-type: none">– psycholog zatrudniony w GOPS Jaktorów udzielił 452 porad i konsultacji 202 osobom (142 dorosłym oraz 60 dzieciom i młodzieży, w tym 30 rodzinom – najczęściej z uwagi na opóźnienia rozwojowe i zaburzenia zachowań, konflikty rodzinne, stany depresyjne, traumatyczne sytuacje, problemy uzależnienia, przemoc i trudności w sprawowaniu opieki rodzicielskiej),

L.p.	Zadania do realizacji	Realizacja
		<ul style="list-style-type: none">– w ramach działania Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla osób uzależnionych (z ramienia Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jaktorowie) - terapeuta PI-K udzielił 150 porad i konsultacji osobistych oraz porad telefonicznych osobom uzależnionym i współuzależnionym (w 2021 r. – 305). <p>GOPS w Jaktorowie dodatkowo:</p> <ul style="list-style-type: none">– realizował, koordynował i monitorował wspólnie z podmiotami realizującymi Gminny Program Promocji Zdrowia Psychicznego, rozeznając potrzeby i dostosowując do nich działania, finansowanie oraz sprawozdawczość. <p>Poradnia Leczenia Uzależnień w Grodzisku Mazowieckim</p> <p>W Poradni Leczenia Uzależnień zakres świadczeń terapeutycznych obejmował w 2022 r.:</p> <ul style="list-style-type: none">– realizację programu psychoterapii dla osób uzależnionych od alkoholu, środków psychoaktywnych i hazardu,– realizację programu psychoterapii dla osób żyjących w bliskich związkach z osobą uzależnioną, tzn. osób współuzależnionych,– pomoc osobom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych w celu znalezienia odpowiedniej placówki zajmującej się danym problemem (np. dzieci z rodzin alkoholowych wykorzystywane seksualnie; przemoc w rodzinie),– kierowanie pacjentów uzależnionych na leczenie stacjonarne do szpitali specjalistycznych,– inne, niewymienione zaburzenia zachowań. <p>Skierowano łącznie 13 osób do stacjonarnych placówek psychiatrycznych i odwykowych.</p> <p>Leczono w Poradni:</p> <ul style="list-style-type: none">– 14 osób, z powodu używania szkodliwego (F10.1),– 130 osób, z powodu zespołu uzależnienia (F10.2),– 6 osób, z powodu substancji pobudzających (F15.2),– 68 osób, z powodu substancji psychoaktywnych (F19.2).
2.	Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i młodzieży.	<p>W ramach tego obszaru działań, w 2022 roku w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Grodzisku Mazowieckim:</p> <ul style="list-style-type: none">– kontynuowano prowadzenie diagnoz, konsultacji i porad psychoterapeutycznych oraz indywidualnej psychoterapii,– zajmowano się zaburzeniami ze spektrum autyzmu, gotowości szkolnej i wspomagania rozwoju mowy,– utrzymywano stałą współpracę z Poradniami Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży,– wydawano orzeczenia i opinie, w tym: dotyczące autyzmu i zespołu Aspergera oraz wczesnego wspomagania rozwoju,– w ramach promocji działań na rzecz zdrowia psychicznego prowadzone były działania informacyjne (cykliczne audycje radiowe z udziałem specjalistów Poradni, publikacje materiałów psychoedukacyjnych na stronie internetowej Poradni).

L.p.	Zadania do realizacji	Realizacja
		<p><u>Wskaźniki monitorujące (realizacja zgodnie z ofertą i harmonogramem):</u></p> <ul style="list-style-type: none">- poradnictwo i konsultacje dla uczniów – 292 (301 w 2021 r.),- terapia psychologiczna – 125 (192 w 2021 r.),- terapia logopedyczna – 12 (38 w 2021 r.),- terapia pedagogiczna – 13 (43 w 2021 r.). <p>Ponadto w roku 2022 zrealizowano następujące działania:</p> <p>1. Współpraca z nauczycielami i dyrektorami szkół w zakresie analizy potrzeb dzieci i młodzieży:</p> <ol style="list-style-type: none">1) porady i konsultacje indywidualne – 139 (21 w 2021 r.),2) dyżury konsultacyjne w szkołach i przedszkolach – 88 (40 w 2021 r.),3) udział specjalistów PP-P w radach pedagogicznych – 1 (4 w 2021 r.),4) udział specjalistów z PP-P w spotkaniach zespołów opracowujących IPET, analiza potrzeb uczniów – 2 (5 w 2021 r.). <p>2. Działania informacyjne, promocja zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży:</p> <ol style="list-style-type: none">1) wystąpienie przedstawiciela Poradni na wojewódzkiej konferencji organizowanej przez Kuratorium Oświaty w Warszawie, pt.: „Problemy zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży – wsparcie w trudnych sytuacjach – rola poradni psychologiczno-pedagogicznej”,2) publikacja materiałów i promocja informacyjnych kampanii informacyjnych w zakresie podnoszenia świadomości i popularyzacji wiedzy na temat problematyki zdrowia psychicznego na stronie www poradni,3) udział w audycjach radia Bogoria w zakresie problemów dzieci i młodzieży - 1 raz w miesiącu. <p>3. Grupowe zajęcia profilaktyczno-terapeutyczne dla dzieci – 25 uczestników (najczęściej zgłaszane problemy to:</p> <ul style="list-style-type: none">- trudności w uczeniu się,- trudności w zakresie funkcjonowania emocjonalno-społecznego, np.: zaburzenia nastroju, depresje, trudności adaptacyjne, zaburzenia zachowania, samookaleczenia),- współpraca na płaszczyźnie „szkoła – rodzice”. <p>Zespół wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka w Zespole Szkół Specjalnych wspierał w 2022 roku grupę dzieci i ich rodzin. Ponadto, wiodący ośrodek koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczy dla Powiatu Grodzkiego, działający w ramach rządowego programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” (wprowadzonego Uchwałą Rady Ministrów Nr 160 z dnia 20 grudnia 2016 r.) kontynuował działania wspierające dzieci z opiniami o potrzebie WWR – pomoc: psychologiczna, logopedyczna, rehabilitacja ruchowa, fizjoterapia, integracja sensoryczna, zajęcia ogólnorozwojowe, w tym oligofrenopedagogika, dogoterapia, terapia widzenia, wsparcie tyflopodagogiczne.</p>

L.p.	Zadania do realizacji	Realizacja
		<p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Maz.</p> <p>W 2022 roku PCPR w ramach poradnictwa specjalistycznego udzielało pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i młodzieży potrzebującej wsparcia. Podjęto m.in. takie działania, jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prowadzenie rozmów psychoedukacyjnych z dziećmi w rodzinach naturalnych i rodzinach zastępczych, dotyczących trudności w nawiązywaniu pozytywnych relacji z otoczeniem, problemów w rozpoznawaniu własnych emocji i uczuć, problemów szkolnych, odrzucenia, samotności w grupie, relacji rodzinnych, – prowadzenie konsultacji pedagogicznych/psychologicznych z dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej, dostarczenie wsparcia i pomocy w trudnościach dnia codziennego, – organizację spotkań indywidualnych, terapeutycznych dla osób (w tym małoletnich) doświadczających problemów uniemożliwiających im pełnienie podstawowych ról społecznych lub zaburzających codzienne funkcjonowanie czy relacje, – organizację zajęć, spotkań kulturalno-edukacyjnych dla dzieci i młodzieży przebywających w pieczy zastępczej (np. warsztaty wielkanocne, piknik rodzinny, spotkanie świąteczne), – organizację spotkań dla rodzin doświadczających trudności związanych z wychowywaniem dzieci, śmiercią w rodzinie, rozwodem lub separacją. <p>W roku 2022 - psycholog/pedagog PCPR udzielił 154 konsultacji osobom poniżej 18 roku życia. Wśród nich były także dzieci i młodzież z zaburzeniami psychicznymi.</p>

Powiatowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego obejmuje ponadto opiekę psychiatryczno-psychologiczną świadczoną lokalnej społeczności przez Poradnię Zdrowia Psychicznego w Grodzisku Mazowieckim. Pomoc udzielana w 2022 r. przez PZP koncentrowała się w obszarach: leczenia zaburzeń psychicznych nieuwzględniających uzależnień oraz leczenia zaburzeń spowodowanych używaniem alkoholu. Dane w tym zakresie zostały zobrazowane w poniższych tabelach.

Tabela: Zaburzenia psychiczne – bez uzależnień

Wyszczególnienie	Leczeni		W tym leczeni ogółem w wieku lat				Z kolumny 1 leczeni po raz pierwszy w życiu		W tym leczeni po raz pierwszy w życiu w wieku lat			
	ogółem	w tym mężczyźni	0-18	19-29	30-64	65 i więcej	ogółem	w tym mężczyźni	0-18	19-29	30-64	65 i więcej
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1 – Ogółem z zaburzeniami psychicznymi (suma wierszy 02–16)	979	354	9	107	598	265	19	7	1	2	13	3
2 - zaburzenia organiczne (F00 - 09)	144	75	0	2	58	84	0	0	0	0	0	0

Wyszczególnienie	Leczeni		W tym leczeni ogółem w wieku lat				Z kolumny 1 leczeni po raz pierwszy w życiu		W tym leczeni po raz pierwszy w życiu w wieku lat			
	ogółem	w tym mężczyźni	0-18	19-29	30-64	65 i więcej	ogółem	w tym mężczyźni	0-18	19-29	30-64	65 i więcej
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
3 - schizofrenia (F20)	104	58	0	5	76	23	0	0	0	0	0	0
4 - zaburzenia schizotypowe: schizoafektywne i urojeniowe (bez schizofrenii) (F21-F29)	17	9	0	1	11	5	0	0	0	0	0	0
5 - epizody afektywne (F30 i F32)	145	31	0	29	90	26	3	1	0	0	3	0
6 - depresje nawracające i zaburzenia dwubiegunowe (F31 i F33)	163	29	0	3	100	60	1	0	0	0	0	1
7 - inne zaburzenia nastroju (afektywne) (F34-F39)	18	7	0	5	13	0	1	1	0	0	1	0
8 - zaburzenia nerwicowe związane ze stresem i somatoformiczne (F40- F48)	251	60	4	34	169	44	10	3	0	1	7	2
9 - zespoły behawioralne związane z zaburzeniami odżywiania (F50)	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
10 - inne zespoły behawioralne związane z zaburzeniami fizjologicznymi i czynnikami fizycznymi (F51-F59)	2	2	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0
11 - zaburzenia osobowości i zachowania dorosłych (F60-F69)	4	2	0	2	1	1	0	0	0	0	0	0
12 - upośledzenie umysłowe (F70-F79)	90	58	0	17	58	15	3	1	0	1	2	0
13 - całościowe zaburzenia rozwojowe (F84)	10	8	2	4	4	0	1	1	1	0	0	0
16 - nieokreślone zaburzenia psychiczne (F99)	30	15	3	5	16	6	0	0	0	0	0	0
17 - mężczyźni	354	354	6	43	223	82	7	7	1	0	6	0
18 - Osoby zamieszkałe na wsi	285	102	2	29	185	69	3	0	0	0	2	1
19 - Opieka czynna	880	315	7	85	540	248	12	3	0	1	8	3

Tabela: Zaburzenia spowodowane używaniem alkoholu.

Wyszczególnienie	Leczeni		W tym leczeni ogółem w wieku lat				Z kolumny 1 leczeni po raz pierwszy w życiu		W tym leczeni po raz pierwszy w życiu w wieku lat			
	ogółem	w tym mężczyźni	0-18	19-29	30-64	65 i więcej	ogółem	w tym mężczyźni	0-18	19-29	30-64	65 i więcej
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1 – Ogółem z zaburzeniami psychicznymi związanymi z alkoholem (suma wierszy 02–09)	7	4	0	1	5	1	1	1	0	0	1	0
4 - zespół uzależnienia (F10.2)	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
5 - zespół abstynencyjny bez majaczenia (F10.3)	1	1	0	0	1	0	1	1	0	0	1	0
8 - zespół amnestyczny (F10.6)	4	2	0	0	3	1	0	0	0	0	0	0
9 - inne zaburzenia psychiczne (F10.7, F10.8, F10.9)	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
10 - mężczyźni	4	4	0	1	2	1	1	1	0	0	1	0
11 - osoby zamieszkałe na wsi	3	2	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0
12 - opieka czynna	7	4	0	1	5	1	1	1	0	0	1	0

Realizacja zadań Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na terenie Powiatu Grodziskiego odbywa się również poprzez czynne włączanie w nie uczniów szkół ponadpodstawowych prowadzonych przez Powiat. W 2022 roku, z uwagi na utrzymującą się pandemię COVID-19 i związane z tym ograniczenia (czasowe nauczanie w trybie zdalnym i hybrydowym), podejmowanie w placówkach tego typu działań, ukierunkowanych na poprawę stanu zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży było utrudnione.

W ramach Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego, w **Zespole Szkół Specjalnych im. H. Szczerkowskiego w Grodzisku Mazowieckim** realizowano następujące zadania:

- opracowano i realizowano szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,
- sporządzano wielospecjalistyczne oceny poziomu funkcjonowania ucznia oraz indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych,
- współpracowano z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Grodzisku Mazowieckim, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz grodziskim oddziałem PCK,
- prowadzono bieżącą obserwację uczniów, celem rozpoznania ich potrzeb w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- objęto szczególną opieką i wsparciem uczniów, u których zdiagnozowano trudności i zaburzenia psychiczne,
- prowadzono gazetkę tematyczną ph.: „Ukochaj siebie – troszcz się o swoje zdrowie psychiczne”, przy wsparciu psychologa i pedagoga,
- zamieszczano na stronie szkoły artykuły i informacje wynikające z bieżących potrzeb w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej,

- objęto pomocą psychologiczno-pedagogiczną uczniów, zgodnie z rozpoznanymi potrzebami (zajęcia indywidualne z psychologiem lub pedagogiem, zajęcia rozwijające kompetencje społeczno-emocjonalne),
- przeprowadzono szkolną akcję „Dzień życzliwości”, służącą promowaniu zdrowych relacji opartych na szacunku i życzliwości,
- realizowano zajęcia w ramach Treningu Zastępowania Agresji,
- prowadzono zajęcia w ramach Treningu Umiejętności Społecznych,
- organizowano treningi relaksacyjne ukierunkowane na naukę rozładowania nieprzyjemnych emocji,
- realizowano zajęcia profilaktyczne z zakresu wpływu uzależnień na zdrowie człowieka (substancje psychoaktywne, Internet, telefon, gry),
- prowadzono zajęcia związane z nauką rozpoznawania, nazywania i radzenia sobie z emocjami (lękiem, złością, miłością, zazdrością itp.),
- kształtowano odpowiednie nawyki zdrowotne oraz rozwijano wiedzę o chorobach zagrażających zdrowiu i sposobach zapobiegania im (udział w programie „Zdrowo jem, więcej wiem”, akcja szkolna „Witaminki, witaminki”),
- współpracowano z rodzicami w zakresie:
 - udzielania wsparcia w rozwiązywaniu bieżących problemów wychowawczych,
 - wskazywania placówek pomocowych,
 - sporządzania opinii na temat funkcjonowania uczniów celem przedłożenia podczas wizyty u lekarza psychiatry,
 - kierowania rodziców na warsztaty podnoszące kompetencje wychowawcze i rodzicielskie,
- prowadzono pogadanki profilaktyczne, związane z: dbaniem o higienę osobistą, doбором stroju do pogody, planowaniem dnia z uwzględnieniem odpowiedniej ilości snu i odpoczynku itp.

W pozostałych Zespołach Szkół prowadzonych przez Powiat Grodziski, tj.:

- w Zespole Szkół Nr 1 w Grodzisku Mazowieckim,
- w Zespole Szkół Technicznych i Licealnych Nr 2 w Grodzisku Mazowieckim,
- w Zespole Szkół Nr 1 w Milanówku,
- w Zespole Szkół Nr 2 w Milanówku,

wychowawcy klas, pedagodzy i psychologowie szkolni monitorowali wspólnie na bieżąco potrzeby i zachowania uczniów, a następnie służyli im niezbędnym wsparciem, udzielali praktycznych porad pomocnych w rozwiązywaniu sytuacji kryzysowych, konfliktów, czy bieżących problemów.

W związku z realizacją przedmiotu zadania publicznego (na które Powiat Grodziski przekazał w 2022 r. dotację w wysokości 18.000 złotych), jakim było „Przeprowadzenie zajęć warsztatowo-edukacyjnych dla młodzieży szkół ponadpodstawowych, ich rodziców i nauczycieli w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz agresji rówieśniczej w szkołach” – „ETOH” Fundacja Rozwoju Profilaktyki, Edukacji i Terapii Problemów Alkoholowych w Warszawie (wyłoniona w drodze otwartego konkursu ofert), przeprowadziła w terminie od 31 października 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku zajęcia w ww. czterech Zespołach Szkół ponadpodstawowych prowadzonych przez Powiat Grodziski.

Zrealizowano łącznie 12 zajęć stacjonarnych oraz on-line, składających się z bloków tematycznych dedykowanych grupom młodzieży oraz bloków skierowanych do rodziców i nauczycieli – opierających się na interaktywnej prezentacji, pracach w grupach, ćwiczeniach indywidualnych i grupowych, demonstracjach trenera obrazujących prawidłowe wykonanie określonych zadań, „burzy mózgow”, moderowanych dyskusjach na forum grup. Przeszkolono 8 grup młodzieży (po 2 grupy z 4 Zespołów Szkół) oraz 4 grupy nauczycieli i rodziców (do 25 osób w każdej grupie) oraz wyposażono każdą z osób

w pakiet materiałów edukacyjnych. Łączny czas trwania bloków szkoleniowych dla młodzieży (prowadzonych stacjonarnie) wyniósł 32 godziny (tj. 8 grup po 4 godziny), natomiast bloków poświęconych nauczycielom i rodzicom (prowadzonych w formie zajęć online) – wyniósł łącznie 8 godzin (tj. 4 grupy x 2 godziny). W sumie przeprowadzonych zostało 40 godzin zajęć.

W ramach zorganizowanych spotkań warsztatowo-edukacyjnych, we wszystkich ww. grupach przeprowadzona została ewaluacja wiedzy uczestników, na tematy poruszane w trakcie wykładów. Ankiety ewaluacyjne wykazały ewidentny wzrost poziomu świadomości i wiedzy osób uczestniczących w spotkaniach, w zakresie problematyki obejmującej przemoc domową i rówieśniczą oraz zagrożenia związane z dopalaczami. Młodzież nabyła umiejętność efektywnego nawiązywania kontaktów i budowania korzystnych relacji z rówieśnikami, pogłębiła umiejętności radzenia sobie z trudnymi sytuacjami, poznała sposoby na kontrolowanie emocji umożliwiających efektywne radzenie sobie ze złością, poszerzyła wiedzę w zakresie kształtowania swojej tożsamości i wizerunku. Rodzice i nauczyciele podnieśli kompetencje na polu poprawnej komunikacji bez używania złości i agresji, poznali metody i techniki wychowawcze pomocne w radzeniu sobie z zachowaniami opozycyjno-buntowniczymi, pogłębili wiedzę na temat mechanizmów uzależnienia i form oddziaływań profilaktycznych.

Program Ochrony Zdrowia Psychicznego stanowi bardzo istotną część misji wychowawczej szkół, uwypukla bowiem ogromne znaczenie zachowania dobrej kondycji psychicznej młodych ludzi, która w szczególności w okresie dorastania podatna jest na zaburzenia.

